

1 Yóáane

¹ Aagómá maa-márámá íma pááq uráitana wemá máqe-uraiye. ketáá wenáama ítareqtaa wemmá ketáái túrannapotaa aónareqtaa tiyáákakeqtaa wenaneqá ánêkukaunatae. Aagómá wenáaimma matúq-matuq umá mái-auwaraimma wáiyee. ² maami matúq-matuq umá mái-auwarai-naqa wemmá ketáá aónaraunaboqtaa ketáá keráwáqá kétima-timunatae. Ítu Káríqto matúq-matuq umá mái-auwarai-naqa naayóbáqá aboátê máqena wanamáárîq kumma tiráátiraiqtaae. ³ miráipoana ketáá móra-tuyanakaq ketibotêtaagaraq wanáaniko Ítu Káríqtogaraq yokéqtaa nóinabi aónareqtaa ítarauna-yataaqa timá tímikaunatae. ketáámá kétima-yimunataama minná keráwákárâq mimórâ-túyánákâq maraígáae téqtaa kétunatae. ⁴ keráwáqtí timuq-yatáákómá mútûq pááq íniye téqtaa maami-qtátááqá keráwáqtôpaq kágayaunatae. ⁵ ketáámá maamin-áimmá Áánûqtuni áanikonopake ítareqtaa keráwáqá kétima-timunataama minná mirá-uraiye. Áánûqtuma ómmá máiyee. wepímmá móra pááqyamma íma kumayuq-yátááqá wáiyee. ⁶ abo ketáá téqtaa “Áánûqtugaraq móra-tuyanakaq kémaraunatae” tennatáámánibo ketáá kumayuq-ápí Áánûqtu íma máikaq uréire kéeqtaa minná kaaqaarimá kéteqtaa íma árain-apimma kémaunatae. ⁷ aanibo ópí tágaipin-amma Áánûqtu máikaq uréire kéeqtaa miráonataama ketáámá kímora-tuyanakaq maqmá yáátáá kéumayaunanataa áanikom Ítuni naagómá ketáái kúmiq-yataaqa tete umá ketirunóbáqtáá mamá aúgen-auge kéumatikaiqtaae. ⁸ “kepíqtáá íma kúmiq-yataaqa wáiyee” tennatáámá minná kenamáárîqtaa

ketáái tíyakomma kaaqaari kétima-kaunanata árain-
 aain-aimma kepíqtáá íma wáiyē. ⁹ ketáá Áánûqtuma paá
 timá ámenunataama, nói-kumiq-yataarirabi ketáámá
 uráunataama miráinana wemá ketáái kúmiq-yataaqa
 mamá awikáqtuwainanama ketáái kúmiq-yataakoni
 anónnáma íma paá wániye. Áánûqtu aati-aatimá
 yabíqma kateko umá máinapoana ketáái táiyataaqa
 wemá tete umá tirunóbáké paábaq kématuwena aúgen-
 auge kéumatikaiqtaae. ¹⁰ Áánûqtu maará kétiye. “máqte-
 kayukama kúmiq-yataariq urááe.” téna kétiye. ááqibo
 ketáá téqtaa “kúmiq-yataariq íuraunatae” téqtaama
 aanibo min-áímmá minnâ “Áánûqtuma kaaqaari-náré”
 téqtaa kétunanataa Áánûqtuni watáagoma kepíqtáá íma
 kéwaiye.

2

¹ pááqya-noiyapo, kúmiq-yataariq íigaae téq kemá
 maami-qtátááqá kágayaune. ááqibo kúmiq-yataariq
 íyana móra-nakoma tíwáqnaa ínîn-naqa Ítu Káríqtomiyē.
 wemá wenamá íma kúmiq-yataariq uráibo kateko-
 yátáákón áai-nakoboana ketáái táayabo ínîn-naqa
 máiyē. ² kenamá ketáái kúmiq-yataaqtaba ípukaibo
 máqtemma maa-marábi-káyúkátí kúmiq-yataaqtaba
 pukáiyē. miráipoana Ítuma ketáái kúmiq-yataakoni
 ápéqa máiyē. ³ Áánûqtuni ámáan-aimma itéqtaa
 miráonataama ketáámá árainmma kanaaráq aónanunatae.
 Áánûqtumma káonaunatae. ⁴ móra-nakoma téna “kemá
 wemmá aónaraune” ténamanibo wenámáan-aimma
 iténa mirá íkéena wemá kaaqaari-náqá máitana árain-
 aain-aimma wepímmá íkéwaiye. ⁵ ááqibo móra-nakoma
 wenámáan-aimma iténa mirá kéitanama wepímmá
 Áánûqtuni akái-yátááqá ógiqma pááq umá wániye.
⁶ móra-nakoma téna “kemá wepí kémaune” ténama

wemá Îtu Káríqtoma máqe-urainikaa móraiq umá maíno.
⁷ tíkái-kayukao, kemá maan-ámáán-áímmá íma aúgen-
 amaan-áimma kágatimune. ááqibo maaminnâ naayón-
 ámáán-áímmá kágatimune. keráwáqá naayóbáké ítameq
 utáámibo ⁸ maamin-áúgén-ámáán-áímmá árainmma
 Îtupi miráurainikaa umá íbêqa keráwápí mirá kéiyé.
 kumayuq-yátáákómá kéyatamakitana ókómá keráwápí
 ógiqma pááq umá wáipoana mirárará umá maamin-
 ámáán-áímmá aúgema wáiyé. minnâ árain-okoma
 íbêqa kétagaiyé. ⁹ móra-nakoma téna “kemá ókóní aapi
 kémaune” kétenamanibo Îtu Káríqtomma arummá amî-
 naqa áyámma kéumakenama wemá paá kumayupí máiyé.
¹⁰ ááqibo wení ábâkoraa-naqa Îtu Káríqtomma arummá
 amî-nakomma kákainanama ókóní-aapi kémaitana wemá
 waayúkama otaa-qtátáárîq íkéumayikaiyé. ¹¹ ááqibo
 wení ábâkoraa-naqa Îtu Káríqtoni aanábómá áyámma
 kéumakenama kumayupí kémaiyé. kumayuq-yátáákómá
 aúramma kégaropa-makaipoana wemá náakarabi uréire
 kéena íkaonaiyé. ¹² pááqya-noiyapo, Îtu Káríqtoma
 keráwáqtábá pukáipoana keráwáqtí kúmiq-yataaqa
 áqa mamá yukéna awikátukaiyé. ¹³ ketibóutao,
 áaimma áqtaraikake máqe-urainaa Îtu Káríqtomma
 wemmá káonaapoqa keráwáqtôpaq kemá kágayaune.
 maabuibóakao, keráwáqá mamá Táí-nakomma márúte
 yukáapoq kemá keráwáqtôpaq kágayaune. pááqya-
 noiyapo, keráwáqá ketibotáá Áánûqtumma káonaapoq
 keráwáqtôpaq kemá kágayaune. ¹⁴ ketibóutao,
 áaimma áqtaraikake máqe-urai-naqa Îtu Káríqtomma
 wemmá aónaraapoq keráwátôpaq kemá agatáune.
 maabuibóakao, Áánûqtun áabi keráwáqá akoqnáá uréq
 Táigo-nakoma uyáqtá-maqma máápoq keráwáqtôpaq
 kemá agatáune. ¹⁵ maa-márágón áaikokaraq maa-

márábi-qtátáátábágáráq ítikaino. móra-nakoma maa-márábín-ámmá kéwaraitanama ketibotáái akai-yátááqá arupimmá íma wáiyie. ¹⁶ wenaúgon amuq-yatáákáráq aúrananna aí-yátáákáráq aweké kui-yátáákáráq Áánûqtunopake íma iráibo mirái-qtataaqa maa-márábíké-qtátáaré. ¹⁷ máqtemma maa-márágóni waayúkama yúrananna káetama maami-qtátáákáráq maa-márágóni waayúkagaraq paábaq yátamakinoe. ááqibo móra-nakoma Áánûqtun aúyánámmá warénama matúq-matuq umá paá mániye. Ítu Káríqtoni webóe. ¹⁸ pááqya-noiyapo, maannáma aqtó-kánááráq íye. keráwáqá ítaraae. Ítu Káríqtoni anómma webó-náqá íniye. íbêqa netuqyaa Ítu Káríqtoni webó-wáyúkámá áqa irááe. miráitaqtaa káonaunatae. mi-kánáámá aqtó-kánááráq íye. ¹⁹ Ítu Káríqtoni webó-wáyúkámá yaímma keqtáábíké kóuraamanibo yeráwáqá íma keqtááráá umá máqe-uráae. yeráwáqá keqtáágáráq móra-yuyanakaq marétaraatati ketáátê máneta oné. ááqibo tiyuwéta keqtáábíké káouraapoata íma ketáái árai-kayukama kétiraateqtaae. ²⁰ ááqibo keráwáqá máqte-kayukabike Aokaq-nákómá tiwíkaipoaq máqte-qtataaqa áraimma kéitaae. ²¹ árain-aain-aimma íma kéitaawapoaq íkagatimunabo árain-aain-aimma keráwáqá áqa kéitaawapoaq kemá kágatimune. keráwáqá kéitaae. árain-aipikemma móra kaaqaari-áímmá íma kanaaráq pááq kéiyie. ²² nááwaq kaaqaari-náqá máiyoy? “Ítuma íma Káríqtoma máiyey” téna aboáqtábágáráq áanikoqtabagaraq wakaráina-naqa wemá kaaqaari-náqá Ítu Káríqtoni webó-naré. ²³ náawabi Áánûqtuni áanikoqtaba wakaráinama Áánûqtu wetê ímaipoana kéqo-keq-yataariq íumakaniye. náawabi áanikomma arummá kámenama aboámá wetê máiyey. ²⁴ aamá áaimma

áqtaraikake ítaraamma tirupi yuwáiyana maíno. tirupi yuwáiyana kémainaraq keráwáqá mórabi ánikopikaraq aboápikáráq mánoe. ²⁵ Ítu Káríqto timá akoqnáá umá tiráiyee. “matúq-matuq umá mái-auwaraimma timínénataa keqtáámá timá akoqnáá umátíkaraiqtaae. kaaqaari-wáyúkámá keráwáqá árain-apike ²⁶ tiwíqma paabaq tiyuwánéta kéoe. minnýaba kemá káгатimune. ²⁷ ááqibo Aokaq-Áágómmá tímikaitana paá keráwápí ku máipoaq keráwáqá káqomma tirááti-naqtaba ítikaniye. wenamá máqte-qtataaqtaba kétiraatena kétima-timenataa aanibo nóinabi kétiraatena kétima-timenataa iqtáámá árain-aain-aimma wáiyee. kaaqaari-áímmá íma wáiyee. ááqibo Aokaq-Áágó nóinabi tiráátiniq umá Ítu Káríqtopi máero. ²⁸ pááqya-noiyapo, Ítu Káríqtopi kémaiya wemá yínaqtaa wemmá káoneqtaama mikáq wenaúbáq tigae-tigae iéqtaa kanaaráq ító-uma mánunatae. ²⁹ keráwáqá aónarae. Áánûqtupimma kúmiq-yataaqa íma wáiyee. kateko-yátáákón áaimma máiyee. mórai q umá kateko-yátáákón áai-kayukama yeráwáqá Áánûqtu aúgemma maqyíkariye.

3

Áánûqtun-araabitie.

¹ keqtááyábá akaí-yátááqá abó “íráqône” téqtaa ketáámá wenaráabitie tenúnatae. miráipoata yeráwáqá Áánûqtuma íkaonaapoata maa-marábí-káyúkámá ketáágáráq ítimonaraaqtaae. ² tíkái-kayukao, íbêqa Áánûqtuni áráabititaa máunataamanibo anaaékaq nóikaakanaq mánunataabiyo? íbêqa ketáá íma ítaraunataamanibo ketáá ítaraunataama wemmá aónaraunaboqtaa weráá umá mánunatae. mikáq wenáaimma mútûq kanaaráq aónanunatae. ³ máqtemmá

wekáq yirummá kámeta awé íya-kayukama Íturaa-kayukama yeráwáqá kúmiq-yataakon-aaq ikatéta nékaq mááe. ⁴ móra-nakoma kúmiq-yataariq kéena wemá aamá aúmatan-aimma kéyawitiye. kúmiq-yataaqa maannámiye. Áánûqtuni ámáan-aimma yawiténama kúmiq-yataaqa mi wáiyé. ⁵ keráwáqá aónaraae. wemá aúgaraq-naqa aúkáimma wemá ketáái kúmiq-yataaqa matuwáinayataba kukáiyé. Ítupimma íma kúmiq-yataaqa wáiyé. ⁶ morá-nakoma Ítu Káríqtopimmo kémaenama kúmiq-yataariq íma umáena wíniye. ááqibo kúmiq-yataariq umáena kéwenama wemmá íma ítarena íaonaraiye. ⁷ pááqya-nóiyapo, móra-nakomma íyuwaiyanawaq árain-apike tiwíqma paábaq tiyuwaíno. náawabi kúmiq-yataariq íumaena wína-nakoma Ítuma kateko umá máinikaa umá mániye. ⁸ náawabi kúmiq-yataariq umáena wína-nakoma wemá Tááqtaani áaimma kémayaiye. Tááqtaama áqnáabaq áaimma áqtáraikake aati-aatimá kúmiq-yataariq umáena kéuiye. miráipoana Áánûqtun-aanikoma Tááqtaani mayaímá matuwáinayataba kukáiyé. ⁹ ááqibo náawanaawanabi Áánûqtuma marákáraitanama aati-aatimá íma wení kúmiq-yataariq umáena kéuiye. Áánûqtuni kateko-yátáákón ayu-qtatááqá wepí máipoana wemmá Áánûqtu marákáraitanama kúmiq-yataariq íma kanaarác umáena kéuiye. ¹⁰ miráinaqtaa náayubi Áánûqtuni áráabiti máewata náayubi Tááqtaani áráabiti máiyamma yimónanunatae. náayubi íma kateko umá máeta kúmiq-yataariq umáe uyetáma yemá Ítumma yirummá áme-kayukayaba íkéyikaitata yeráwáqá Áánûqtuni áráabiti íma mááe.

weqtábá kákaina weqtábá kákaina umá máero.

¹¹ maamin-áímmá áqnaábake minnámo ítaraamma weqtábá kákaina weqtábá kákaina umá mánatae. ¹² ketáá íma Kááinaraa umá mánatae. anómma Táínakoni iyápómá wenábâkomma ikákaimma nôraq itanawáq wemmá ikákaiyo? minná wení mayaígómá táígoni itana ábâkoni mayaígómá íraqôniq itanabóana ikákaiye. ¹³ ketíbâqawaayuo, maa-márábf-káyúkámá íyammo kéumatikaiyama íma iyánaaq oro. ¹⁴ máqtemma Ítun anaaé wáráá-kayukama keqtáámá kéticaipoaqtaa aónaraunataama tirun-iyápómá puí-yátáákómmá yátamaqtuweqtaa matúq-matuq umá mái-auwaraipiqtaa yabékuraunatae. ááqibo náayubi Ítun anaaé wáráa-kayukayaba íkeyikaipoata yemá puí-yátáápí paá mááe. ¹⁵ móra-nakoma náawabi Ítun anaaé wáráin-abakoraa-naqa áyámma kéumakenama aúyánápi ikámma púimma wemá yíkaminakaa-nare. keráwáqá aónaraae. waayúkama yíkamiya-kayuka matúq-matuq umá mái-auwaraimma ímatokaae. ¹⁶ maaminnâ nóinabi akaí-yátáákón áaiqtaba tiráátiraiqtae. Ítu Káriqtoma keqtááyábáé téna pukáiyé. miráinaqtaa ketáámá ketáái aanábó-yátábátáá kanaaráq puyónatae. ¹⁷ móra-nakoma náawabi áwáqnaa í-yátááqá matokáinama Ítun anaaé wáráa-kayukabike móra-nakoma náawabi áwáqnaa í-yátááqtabá kákaitana aónaraimanibo weqtábá wenáyakoma aúyakuraitana íámikaimma Áánûqtuni akaí-yátááqá wepímmá kémaiyo? ¹⁸ ketí páaqya-noiyapo, ketáái tikaí-yátáákómá watáama paá tóyaukaken-aimma íwaino. ketáái tikaí-yátááqá áraimma yiráátéqtaa máqte-qtataariq ónátae.

Áánûqtun aúbáq ikatîq íena itó-uma akoqnáá umá mániye.

¹⁹ máqte-qtataariq onna-yátáákótáá ketáái tikaí-yátááqá áraimma yiráátéqtaa miráona-yataakotaa

Áánûqtun aúbáq akoqnáá umá kanaaráq itó kéunatae.
²⁰ ketáamá kenamáárîq ketúyánákótáá ketúbi maránimma minnýabagaraq Áánûqtuma kéitaiye. Áánûqtu ketúyánákótáá uyátá-maqma máitaqtaa káonaunatae. wemá máqte-qtataaqtaba kéitaiye.
²¹ tíkái-kayukao, ketúyánákótáá ketúbi ímarainaqtaama Áánûqtuni aúbáq akoqnáá umá kanaaráq itó-onunatae.
²² wenámáan-aimma kéiteqtaa miráonaboanataa aati-aatimá amuqá maráina-yataariq-aatuqma onanataámá nói-qtataaqtababi itáana-yataaqtaa wenôpake paá mayánúnatae. ²³ maaminná wení ámáan-aimma mirá-uraiye. áqnáabaqa wenáanikoma Ítu Káríqtokaq tirummá áméro. ááqibo “káqomma weqtábá kákaina weqtábá kákaina umá máero.” téna Ítuma wemá timá tímikainiqtaa ónátae. ²⁴ náawabi maami-kááyáq-ámáán-áíkarátá kéitena miráina wemá Áánûqtupi kémaitana Áánûqtu wepí kémaiye. Áánûqtu wení Aágoma timá tímikaiqtaama “Áánûqtu keqtáábí kémai iyabiyo” téna kétiraatiqtaae.

4

Áánûqtuni árain-aagogaraq waátâgaraq.

¹ tíkái-kayukao, íma máqten-aagokaqa tirummá áméro. maqmá aóna-aona umá aonáiyana Áánûqtunopake kéi-nare. netuqyaammá kaaqaari-áíkaráq-wáyúkámá maa-márábímmá uréire kéoe. táí-aagoma yirunóbáqá máitana mipíké táí-aimma kéiyee. ² miráuma aágoma Áánûqtunopakenabiyaa maqmá aóna-aono oro. maamin-áágómá téna “Ítu Káríqtoma aúgaraq-naqa aúkéna Áánûqtunopake kukáiyee” ténama wemá Áánûqtunopake kéiyee. ³ ááqibo maamin-áágómá téna “Ítu Káríqtoma aúgaraq-naqa aúkéna Áánûqtunopake íkukaiye” ténama

wemá waátâe. Áánûqtunopake íirena wemá Ítu Káríqtoni anómma webó-nákónôpake kéiyee. minnýaba “keráwáqá atéráaro” téq timá tímikaunaae. “Ítu Káríqtoni webónáqá yíniye” tiráunama áqa ya máiyee. ⁴ pááqya-noiyapo, keráwáqá Áánûqtu matíkaraipoaq wenáráabiti mááe. keráwápi mái-nakoma uyátá-maqma maa-márábí-náqá máipoana keráwáqá maamin-tái-áágómá yemmá uyátámakuraae. ⁵ yemá Ítu Káríqtoni webó-wáyúkámá maa-márágóni waayúkamoe. maa-máráqóni waayúkama máapoata yeráwáqá aamá temmá maa-márágóni waayúkama kéitaae. ⁶ ááqibo ketáámá Áánûqtu matíkaraipoaqtaa wenáráabiti máunatae. náayubi Áánûqtumma aónaa-kayukama ketáái táama kéitaae. aanibo náayubi Áánûqtuma íma maqyíkari-kayukama ketáái táama íkeitaae. miráítaqtaa káonaunatae. móra-nakoma árain-aagogaraq-narabi kaaqaari-áágógáráq-narábiyo.

Áánûqtuma akaí-yátáákón áaine.

⁷ tíkai-kayukao, ketáámá weqtábá kákaina weqtábá kákaina ónátae. akaí-yátááqá Áánûqtunopake kéiyee. náawabi káqowaqtaba ákain-nakoma wemmá Áánûqtu marákáitana Áánûqtumma káonaiye. ⁸ Áánûqtuma akaí-yátáákón áaimma máipoana náawabi káqowaqtaba íakaina-nakoma Áánûqtumma íkáonaiye. ⁹ kímora wenáanikomma maa-márábí timákaitana aúgen-auwaraimma keqtááyábá mayaígáae téna kukáiyee. ¹⁰ ketáá káonaunatae. áraimma akaí-yátááqá ketáái tikaí-yátááqá Áánûqtuqtaba íwáimanibo wení uyátá-maqma akaí-yátááqá keqtááyábá áraimma akaí-yátááqá wáiyee. minná wemá wenáanimma timákáitana kumma kaapaq-yátaráq képuyena ketáái kúmiq-yataaqa

meyánîq kéumatikaiqtae. maaminnâ áraimma akai-yátááqá wáqe-uraiye. ¹¹ tíkai-kayukao, Áánûqtummo miraráá umá kákaina mórai q umá ketáá weqtábá kákaina weqtába kákaina ónátae. ¹² móra-nakoma íma Áánûqtumma aúrapike aónaraimanibo ketáá weqtábá kákaina weqtábá kakáina onanataámá Áánûqtu kepíqtáá kémainanama wení akai-yátáákómá kepíqtáá mútûq pááq umá ánataginiye. ¹³ Áánûqtu wení Aokaq-Áámá tiyúwáitaqtaa yáátáá umá kémayaunaboanataa wepí kémaunanataa wemá kepíqtáá kémaiye. ¹⁴ ketáámá Ítu Káríqtomma aónareqtaaboataa timá tímikaunatae. aboámá wenáanima Ítumma timákáitana maa-márábi-káyúkámá táayabo ínenataa kukáiyé. ¹⁵ náawabi Ítuqtaba “Áánûqtun-aanimiye” téna arummá kámena tin-nákópí Áánûqtuma máitana wemá Áánûqtupi máiyé. ¹⁶ ketáámá káoneqtaa tirummá kámunatae. Áánûqtu keqtááyábá ôriq éna kákaiye. Áánûqtuma akai-yátáákón-áaiipoana akai-yátááqá máiyé. miráipoana náawabi akai-yátáápí kémaina-nakoma minná wemá Áánûqtupi kémainana Áánûqtuma wepí kémaiye. ¹⁷ yaináí-yúpááráq onanataámá táaqa íkáinanataa akai-yátááqá kepíqtáá mútûq pááq umá ánataginiye. ááqibo maa-márábikáráq káqowaqtaba Ítuma ákáiniq umá mórai q umá káqowaqtabataa tikaíkáae. ¹⁸ akai-yátááqá wárainanama áaqa íkaniye. ááqibo akai-yátááqá mútûq pááq umá ánataguraitana ikatîq-yataaqa páabaq waqmá kéyuwaiye. móra-nakopimma ikatîq-yataaqa wárainanama agaegóní anónnáma táí-apeqtaba awé íniye. ááqibo náawabi ikatîq kéenama wení akai-yátááqá mútûq íma pááq uráiyé. ¹⁹ áqnáabaqa Áánûqtu keqtááyábá ákaraiipoaqtaa ketáá weqtábátáá kanaaráq tikaíkáae. ²⁰ móra-nako téna “Áánûqtutaba kékaiye”

kétenamanibo wemá ábâkora-naqa áyámma kéumakena wemá min-nákómá kaaqaari kétiye. wemmá káonenama wení ábâkoraanataba íkákainanama Áánûqtumma íaonai-waigoma Áánûqtutaba kanaarâq akániyo? ímiye. ²¹ Ítu Káríqtoma maan-ámáán-áímmá tímikaiqtaae. náawabi Áánûqtutaba kákainanama wenanaae wáráa-kayukayabagaraq akaíno.

5

Ítumma arummá ámîn-nakoma maa-márábi-qtátááqá márúte kéyuwaiye.

¹ máqtemma náayubi Ítuqtaba “Káríqtoe minnáma Áánûqtu timákaraiye” téta tíya-kayukama minná Áánûqtu maqyíkáráie. náayubi aboáqtábá yikáínatama aboá maqyíkáráie-kayukagaraq káyikáie. ² ketáá káonaunatae. minná ketáámá Áánûqtutaba tikáínaqta weni ámáan-aimma taákaq maréqtaama ketáá wenaráabitiyabataa tikaíkáae. ³ ketáá Áánûqtutabataa tikáínaqtaama weni ámáan-aimma matoránátae. maamin-ámáán-áímma íma ummaa kéyaiye. ⁴ máqtemma Áánûqtu maqyíkáráie-kayukama maa-márábi-qtátááqá kanaarâqá márúte ibâq kéyuwaae. ketáái tirummá amí-yátáákómá maa-márábi-qtátááqá uyátá-maqama kétémiqtaae. ⁵ náawaq maa-márábi-qtátááqá kanaarâq márúte kéyuwaiyo? móra náawabi “Ítuma Áánûqtun-aanikoe” téna arummá ámîn-nakoma wemá maa-márábi-qtátááqá uyátewae kéieye.

Áánûqtuma áanikoqtaba abarokâq kétiye.

⁶ Ítu Káríqtoma nokárâq naaegárâqtábá iráieye. wenamá noqtábá íraibo nokárâq naae-yátábágárâq iráieye. káqomma Aokaq-Áágómá Ítu Káríqtomma

káonena kétiye. ááqibo Aokaq-Áágómá árain-aainaine. ⁷⁻⁸ kaumo-yátáákómá Ítuqtaba árain-aimma kéte. yeráwáqá Aokaq-Áágógáráq nokáráq naeogógáráq wááe. árain-aimma Ítuqtaba kéteta mimórá-yúyánákáq makéta kéte. ⁹ ketáámá nóinainabi waayúkama temmá tirummá kámunatae. ááqibo Áánûqtu nóinainabi tiráin-aikoma waayúkama tiráán-aimma uyátá-maqma kétena maamin-áímmá Áánûqtuma timátukaimma minná wenáanikoqtaba tiráiyeye. ¹⁰ maamin-áímmá Áánûqtuma timátukaimma máqtemma Ítumma arummá ámê-kayukabi wáiyeye. náawabi Áánûqtu tin-áikáq íma arummá aménama Áánûqtuqtaba “wemá kaaqaarináré” kétena Áánûqtu nóinainabi áanikoqtaba tin-áímmá arummá íámíqmena kéuiyeye. ¹¹ ááqibo minná árain-aimma Áánûqtu timmá mirá-uraiyeye. matúq-matuq umá mái-auwaraimma Áánûqtu tímikaiqtaama maamin-áúwáráímmá áanikopi wáiyeye. ¹² náawabi móra-nakoma áanikomma arummá aménama wemá matúq-matuq umá mái-auwaraimma mayániyeye. náawabi áanikomma arummá íkámenama matúq-matuq umá mái-auwaraimma ímayaniyeye.

matúq-matuq umá mái-auwaraine.

¹³ keráwáqá náayubi Áánûqtun-aanikon-awikaq tirummá ámê-kayukabaq kemá maa-qtátááqá agatáune. matúq-matuq umá mái-auwaraimma árain-aimma ítareq matápoaq keráwáqtábá agatáune. ¹⁴ wenáúyánákáq maréqtaa ketáámá Áánûqtukaqtaa nóiqtababi ítáananataama ketáá árain-aimma káonaunatae. wemá ketáái táaraq itániyeye. ¹⁵ ketáái táaraq kéitaiqtaa ketáá káonaunatae. nóiqtababi wekáq ítáananataama wemá áqa kétimiqtaae. ¹⁶ ábâkoraa-nakoma kúmiq-yataariq kéinaa káonema mi-kúmiq-yátáákómá yawááq

umá matúq-matuq umá mái-yataapi íkewinaqa keráwáqá Áánûqtukaq itaíyana matúq-matuq umá puí-yátáápikémmá Áánûqtuma mamá wemmá aúgen-auwaraimma amíniye. móra-kumiq-yataakoma matúq-matuq umá puí-yátáápi áwíqmena wíniye. minnáyaba “nunamummá tiyo” íketune. máqtemma otaammá kui-yátááqá minnâ kúmiq-yataare. ááqibo ókon-okokumiq-yataakoma íma mamá puí-yátáápi awíqme wíniye. ¹⁷ máqtemma otáá-qtátááqá minnâ kúmiq-yataare. ááqibo ókon-okokumiq-yataakoma matúq-matuq umá puí-yátáápi íma kéwiye. ¹⁸ ketáá káonaunatae. náawabi Áánûqtu matíkarai-nakoma kúmiq-yataaqa íma umáena kéiye. aanibo Áánûqtun-aanikoma wemá kawáá kéumatikaiqtaaboana Táí-nakoma wemmá íma kanaaráq táí-yataariq kéumakaiye. ¹⁹ ketáá káonaunatae. Áánûqtun áráabititaa máunataamanibo tébakaq-wayukama máqtemma maa-márábí-qtátáákáráq Táí-nakoma nôrabi ónááe ti-qtátááqá mirá kéumayikaiye. ²⁰ ááqibo káonaunatae. minnâ Áánûqtun-aanikoma iréna tiráátiraiqtae. náawabi árain-Aanuqtuma máima ketáámá árain-Aanuqtupi wenáanikoma Ítu Káríqtopi máunatae. maaminnâ árain-Aanuqtugaraq maaminnâ árain-auwaraimma matúq-matuq umá mái-auwaraine. ²¹ pááqya-noiyapo, kaaqaari Áánûqtunopakema nékaq máero.
kemá Yóáane.

aúgen-anona-anon-aimma
Genesis 12-22 and The New Testament in the Usarufa Language of
Papua New Guinea

Nupela Testamen na sampela hap Buk Stat long tokples Usarufa
copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Usarufa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons
Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format,
provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for
use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective
copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 Jul 2019 from source files dated 19 Jul
2019

0cfecb85-a1ae-5e2f-a3f0-4c221d1d6c84